

DOZVÍTE SE

NOVINKY Z EVVO

V Pardubicích bude další veřejné projednání modernizace spalovny v Rybitví

ENVI ZAJÍMAVOSTI

Mezinárodní tým vědců objevil až 47 milionů let starou jepici
MŽP chce bojovat se světelným znečištěním, v Evropě zasahuje 99 pct obyvatel

NOVINKY

Vychází další číslo MRKVIČKY
Seminář pro učitele: Přírodě na dosah

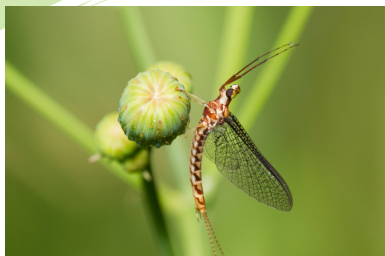
V Pardubicích bude další veřejné projednání modernizace spalovny v Rybitví

V Pardubicích se 14. listopadu bude konat veřejné projednání záměru modernizace spalovny nebezpečných odpadů v Rybitví. O její otevření společnost AVE CZ odpadové hospodářství usiluje již více než deset let. Vedení města na mimořádném jednání rady znovu vyjádřilo odmítavý postoj k záměru.

Pardubice se v minulosti proti obnovení provozu spalovny postavily. Se společností jednaly o odkoupení zařízení, zastupitelé ale nakonec neschválili cenu. Odmítli za ni dát 35 milionů korun. Zhruba stejně by stálo její zbourání a sanace areálu.

Firma AVE CZ také letos navrhla majetkový vstup do městské firmy SMP – Odpady, kde chtěla většinový podíl, město o návrhu zatím nejednalo.

Proti znovuotevření spalovny dlouhodobě vystupuje i Pardubický kraj.

NOVINKY Z EVVO

Mezinárodní tým vědců objevil až 47 milionů let starou jepici

Tým vědců z několika zemí objevil až 47 milionů let starou jepici. Popsali tak nový druh tohoto hmyzu. Fossilní jepici objevili v jantaru v oblasti u Baltského moře. Vědecký tým tvořili i zástupci českobudějovického biologického centra Akademie věd ČR. Jeho mluvčí Daniela Procházková o tom informovala v tiskové zprávě.

„Tento konkrétní exemplář dostal název Calliarcys antiquus a patří do rodu Calliarcys. Jde o nejvzácnější a stále málo známou skupinu jepic v Evropě. V současnosti existují dva zástupci tohoto rodu. Jeden druh byl popsán na konci 19. století ve Španělsku a další druh jsme našli až na východě Turecka v roce 2015. Současný fosilní nález je třetím zástupcem tohoto rodu a potvrzuje jeho trvalou existenci v Evropě od třetihorního eocénu až do našich dnů,“ řekl jeden členů vědeckého týmu Roman Hodunko z Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR.

Dodal, že v případě aktuálního objevu jde o samce s délkou těla 5,40 milimetru a délkou předních křídel 5,88 milimetru. Stáří fosilie se odhaduje na 35 až 47 milionů let. Konzervace živočichů uvnitř jantaru je podle vědců často vynikající a průhlednost materiálu umožňuje jejich podrobné studium pod mikroskopem.

Při aktuálním nálezů však praskliny a nečistoty v jantaru bránily prozkoumání detailů potřebných k určení druhu. Proto vědci použili rentgenovou mikrotomografii, což je moderní technika podobná té, která se používá v nemocnicích k zobrazení orgánů pacientů. Díky tomu mohli vytvořit přesnou trojrozměrnou rekonstrukci a zařadit fosilní jepici do správné systematické skupiny.

„Jepice patří mezi nejstarší linie křídlatého hmyzu a jako zkameněliny se nacházejí relativně vzácně. Jako fosilie nám poskytují unikátní zdroj informací o evoluci a někdejší diverzitě hmyzu,“ řekl Hodunko.

MŽP chce bojovat se světelným znečištěním, v Evropě zasahuje 99 pct obyvatel

Ministerstvo životního prostředí chce bojovat se světelným znečištěním, což si stanovilo za jednu z priorit pro české předsednictví v Radě EU. Za 25 let se zvýšilo světelné znečištění v Evropě o polovinu a zasahuje 99 procent obyvatel. Novinářům to v Brně řekl náměstek ministerstva pro ochranu klimatu Jan Dusík.

Podle ředitele Mezinárodní asociace pro Tmavé oblohy Ruskina Hartleyho se z energetického hlediska odhaduje, že se ročně kvůli světelnému znečištění zbytečně utratí energie za deset miliard eur (asi 245 miliard korun). Snižování spotřeby světla tak může vést i k úsporám v současné energetické krizi v důsledku ruské invaze na Ukrajině.

O světelném znečištění dnes na brněnské hvězdárně nebo on-line připojením diskutuje zhruba 80 účastníků z 19 státních správ Evropské unie. „S výsledkem budeme pracovat jak v českém předsednictví, tak je budeme prezentovat Evropské komisi a v Bruselu a budeme s tím pracovat i dále v našich domácích podmínkách,” uvedl Dusík.

Podle něj se problém může zdát okrajový, ale za 25 let vzrostlo světelné znečištění o polovinu. „Je to problém, který roste. Není to jen o tom, zda budeme moct pozorovat hvězdy, ale je to důležité i pro kvalitu života a spánku. Střídání dne a noci je důležité pro ekosystémy i živočichy,” uvedl Dusík.

Hartley doplnil, že u světelného smogu je až o 14 procent vyšší riziko rakoviny. „Celosvětově žije 80 procent všeho obyvatelstva pod světelným znečištěním. V Evropě je to až 99 procent. Ohrožení jsou i živočichové. Například celé miliony a miliardy ptáků narážejí do budov příliš osvětlených měst a jsou usmrceni,” řekl Hartley.

Ředitel hvězdárny a senátor Jiří Dušek uvedl, že „žijeme ve fotonovém moři a za chvíli v Evropě nebude místo, kde bude tma”. Podle Hartleyho narůstá světelné znečištění dvakrát rychleji než počet obyvatel zeměkoule.

Podle něj ale není potřeba vypnout veškeré světlo. „Jen je potřeba používat osvětlení uvážlivě a tam, kde je potřeba. Je důležité si znovu vytvořit noc, jak má být, aby to pro nás bylo bezpečné. V tomto ohledu je Evropa nejvíce zasaženým kontinentem, ale mohla by být i v čele snahy řešení otázky světelného znečištění,” uvedl Hartley.

Vychází další číslo MRKVIČKY

Jak na místně zakotvené učení v mateřské škole? Tématu se věnuje celý letošní ročník Mrkvičky, čtvrtletníku pro mateřské školy se zájmem o ekologickou výchovu. V novém čísle zkoumáme, „Jak pečujeme o své okolí“. Jak pomoci, aby se děti rády vracely na to své „Místo“? Jak se sází aleje ve společenství rodin na Vysočině? Seriál Zvířádky tentokrát vypráví příběh píďalky Lenky. A je tu i rozhovor s autorem Zvířádek! Jarek Hlinský prozrazuje nejen, jak příběhy vznikají, ale také něco ze svého dětství a oddanosti svému „Místu“ – Vsetínu. Pokračování přírodního barvení objevuje podzimní barvy. Nápadník badatelských aktivit pro mateřské školy nahlíží do budoucnosti – můžete probouzet pupeny. Představí se vám první jedlá školní zahrada. Ohlédnutí za pražským Světovým kongresem environmentální výchovy ukazuje, že jedinečné setkání nadchlo i pedagogy mateřských škol.

OBSAH

- Aby se děti na Místo vracely.....1
- Sázení alejí pro budoucnost v Novém Veselí3
- Listopad u šesti mateřských škol.....4
- Uklízíme společně a hoty a staráme se o Zemi.....5
- Zvířádky.....5
- Přírodní barvení v rolnou dílnu.....8
- Z Nápadníku badatelských aktivit pro mateřské školy: Probouzení pupeny.....9
- I v předškolní době mají děti příběhy rády.....11
- Jedinečná událost: WEEC.....12
- Jedlá školní zahrada.....15
- Poznámky.....16

Aby se děti na Místo vracely

Místně zakotvené učení v Mateřské škole Čtyřlístek na Praze 13 ve spolupráci s Botiči o. p. s.

Kde to všechno vlastně začalo? V roce 2013 se v Praze konala konference síťová ekologická výchova Švec, která byla věnována tématu: Místně zakotvené učení (MZU). S příspěvky přišli různí odborníci, kteří pokládali základní teorie, ale i učitelé či ředitelé škol, kteří ukázovali, jak funguje MZU v praxi. Všechny praktické příspěvky však byly ze základních škol a z venčí či malých měst.

Pavla
Začala jsem přemýšlet jako učitelka a zároveň ředitelka mateřské školy, zda jsou principy MZU přínosné do mateřské školy. Navíc do mateřské školy, která se nachází na pražském sídlišti a která má vysoké procento dětí s odlišným mateřským jazykem.

Lenka
Konference plná nápadů a praktických ukávek se mi velmi líbila a spousta otázek. Příjalo principy MZU přenést do našich environmentálních programů pro základní či mateřské školy? Příjde MZU učitel v Praze, kde děti ani možná necítí své místo a v jejich životě? Jak tuto metodu ko vyvíjíme a nás v Botiči na Tondrově dvanáct?

Pavla a Lenka
A tak jsme my dvě „holky“ daly hlavy dohromady a říkáme si, že to zkusíme. Po teoretické přípravě (literatura, web) a kontrolní dvouleté praxi MZU, zda jsou, či nebudou uplatňovat v mateřské škole (jádru), jsme se do toho směle pustily.

Náš projekt se na jare 2022 účastnila třída katárek, 23 dětí ve věku 3 až 4 let. »

Seminář pro učitele

Zveme Vás na seminář 14. listopadu pro učitele MŠ a 1. stupně ZŠ Přírodě na dosah. Seznámíte se s novými výukovými materiály založenými na principu konstruktivismu a přímém kontaktu dětí s přírodou. Dozvíte se, proč učit v přírodě. Nahlédnete do problematiky jednotlivých biotopů ve vztahu k činnosti člověka a udržitelnému rozvoji a v praktické části si dozvíte několik tipů jak a kde pozorovat ptactvo, aby to bavilo Vás i děti. Přihlášku (a seznam dalších seminářů) najdete [zde](#).

Ochrana přírody

ročník 77 číslo 5 2022 cena 49 Kč

Svatý Jan pod Skalou
Revize druhové ochrany

Objev pravěkého medvíděte
Monitoring návštěvnosti ZCHÚ

Doplněná Natura 2000
Obnova flóry a fauny USA

ANEŽKA
vás zve
NA **HALLOWEEN**
v Pohádkové
zahradě

V sobotu 5. listopadu v Pohádkové zahradě

- STEZKA ZA DUCHY PRO MALÉ - 16.00
- STRAŠIDELNÝ LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD - 18.00
- STRAŠIDELNÁ STEZKA PRO STARŠÍ, POKROČILÉ A ODVÁŽNÉ JEDINCE (+13LET) - 20.00

Těšit se můžete také na halloweenské soutěže,
strašidelné občerstvení a mnoho dalšího...

FB: POHÁDKOVÁ ZAHRADA SE ZVÍRÁTKY
WWW.POHADKOVAZAHRADA.WEBNODE.CZ

ZO ČSOP PODORLICKO ČESKÁ TŘEBOVÁ

pořádá

KOMENTOVANOU PROHLÍDKU VÝSTAVY

„PŘÍRODA OČIMA JANY PRAVCOVÉ“

KDY: čtvrtek 10. 11.
2022 v 17:00

KDE: Ekocentrum
Podorlicko v České
Třebové

Autorka fotografií Jana Pravcová fotí v našem regionu, je členkou České mykologické společnosti a České společnosti ornitologické. Představí svoje fotografie hub a ptáků. Povypráví o putování za vzácnými druhy, o jejich hledání a pozorování a také o způsobech fotografování.

Vstupné dobrovolné.

Podpořeno Městem Česká Třebová